

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجربی - ریاضی فیزیک	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳ / ۶ / ۱۳۸۶		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر در شهریورماه سال ۱۳۸۶	

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

۱	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) ۱- نهاد آن کلاه کی ای بر سرش ۲- اصغر یک سقلمه ی دیگر زد به پهلوم . ۳- پای کوبان بر سر آتش نشست . ۴- چرا در ایل مانده ای و عمر را به بطالت می گذرانی ؟ ۵- کرد فرامشی ره و رفتار خویش ماند غرامت زده از کار خویش ۶- جانان من برخیز و بشنو بانگ چاووش آنک امام ما غلم بگرفته بر دوش ۷- عزرائیل بیامد و به قهر یک قبضه ی خاک از روی جمله ی زمین برگرفت . ۸- بونصر را بگوی که امروز دُرُستم و در این دو سه روز بار داده آید که تب تمامی زایل شد . ۹- زی تیر نگه کرد و پر خویش بر او دید گفتا : « ز که نالیم که از ماست که برماست » ۱۰- عصاره ی تاکی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته . ۱۱- امیدها در دام حرمان درد می شد بازار گرم عاشقی ها سرد می شد	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۱ ۱
۲	ب) لغت (۲ نمره) لغت ها و ترکیباتی که در متن مشخص شده ، معنی کنید . ۱- بهتر از این نمی توان <u>مجاورات</u> اشخاص را تنظیم کرد . ۲- تو این سی کرور <u>گره گوری</u> ، اصلاً ، چه قدر آدم باسواد داریم ؟ ۳- چون که موسی این <u>عتاب</u> از حق شنید ۴- رخت خود از باغ به <u>راغی</u> کشید ۵- کبوتران اشارت او را <u>امام</u> ساختند . ۶- ققنوس و <u>تل</u> هیزم را شراره ی ناگهانی آتش در خود گرفت . ۷- بند را بر دست <u>بزهکاران</u> و بندگان می گذارند . ۸- آری، زمان <u>فره</u> جوانی را می پژمرد .	۲
۳	پ) خودآزمایی (۴ نمره) ۱- باتوجه به بیت « بشکن دل بی نوای ما را ای عشق / این ساز ، شکسته اش خوش آهنگ تر است » شاعر چرا دل های شکسته را خوش آهنگ تر می داند ؟ ۲- در بیت « دوباره پلک دلم می پرد ، نشانه ی چیست ؟ / شنیده ام که می آید کسی به مهمانی » به کدام اعتقاد عامیانه اشاره شده است ؟ ۳- ارتباط معنایی بیت « فسانه گشت و کهن شد حدیث اسکندر / سخن نو آر که نو را حلاوتی است دگر » را با بیت « هین ، سخن تازه بگو تا دو جهان تازه شود / وارهد از حد جهان ، بی حد و اندازه شود » بنویسید . ۴- با توجه به عبارت « وظیفه ی روزی به خطای <u>مُنکر نَبَرَد</u> . » الف) عبارت به کدام صفت خداوند اشاره دارد ؟ ب) منظور از « <u>وظیفه ی روزی</u> » چیست ؟	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵
	« ادامه ی سوالات در صفحه ی دوم »	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: علوم تجربی - ریاضی فیزیک	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳ / ۶ / ۱۳۸۶	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر در شهریورماه سال ۱۳۸۶		اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۰/۲۵	۵- با توجه به بیت « جان گدازی اگر به آتش عشق / عشق را کیمیای جان بینی » شاعر شرط دستیابی به « کیمیای عشق » را چه می‌داند؟	
۰/۲۵	۶- با توجه به عبارت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید: این صِلَت فخر است. پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است. حساب این نتوانم داد و نگویم که مرا سخت در بایست نیست.	
۰/۲۵	الف) مفهوم عبارت « این صِلَت فخر است. » چیست؟	
۰/۲۵	ب) با توجه به عبارت فوق چرا قاضی بُست از پذیرفتن زر امتناع کرد؟	
۰/۲۵	ج) عبارت « مرا به کار نیست. » یعنی چه؟	
۰/۵	۷- در بیت « ز نیروی اسبان و زخم سران / شکسته شد آن تیغ های گران » شاعر دلیل شکسته شدن شمشیرها را چه می‌داند؟	
۰/۲۵	۸- در شعر « شب دو صف از یاکریم / بال به بال نسیم / از لب دیوار دلت / پر کشید / آفتاب / خار و خس مزرعه ی چشم تو »	
۰/۲۵	الف) چرا شاعر آفتاب را خار و خس چشم جانباز می‌داند؟	
۰/۲۵	ب) منظور از « لب دیوار دل » چیست؟	
۰/۵	۹- با توجه به عبارت زیر، نویسنده علت مردود بودن شیطان را چه می‌داند؟ ابلیس را چون در دل آدم بار ندادند و دست رد به رویش باز نهادند، مردود همه ی جهان گشت.	
۴	ت) درک مطلب (۴ نمره)	
۰/۲۵	۱- با توجه به شعر زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. « خدایا / آنان که همه چیز دارند / مگر تو را / به سخره می‌گیرند / آنان را / که هیچ ندارند / مگر تو را »	
۰/۲۵	الف) « به سخره گرفتن » به چه معناست؟	
۰/۲۵	ب) مقصود شاعر از « آنان که هیچ ندارند مگر تو را » چه کسانی است؟	
۰/۵	۲- در بیت « فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرد / تخت و نگین از دست اهریمن بگیرد » مقصود شاعر را از « اهریمن » و « تخت و نگین » بنویسید.	
۰/۵	۳- در عبارت زیر منظور از « اقلیت ممتاز » و « بی شمارها » چیست؟ بامرگ او (رستم) امیدها می‌میرند؛ به صف بی شمارها در مقابل اقلیت ممتاز شکست می‌افتد و این نباید بشود.	
۰/۲۵	۴- با توجه به ابیات زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. ای طاقی نهم رواق بالا / بشکسته ز گوشه ی کلاهد هم عقل دویده در رکابت / هم شرع خزیده در پناهت الف) مفهوم کلی بیت اول را بنویسید.	
۰/۲۵	ب) « دویدن عقل در رکاب » کنایه از چیست؟	
۰/۲۵	۵- در بیت زیر چرا شاعر، درخت مهربانی را به « سرو بوستان » مانند کرده است؟	
۰/۲۵	مرا در دل درخت مهربانی / به چه ماند؟ به سرو بوستانی	
	« ادامه ی سؤالات در صفحه ی سوم »	

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: علوم تجزیه - ریاضی فیزیک	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۳ / ۶ / ۱۳۸۶		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر در شهریورماه سال ۱۳۸۶	

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

۰/۵	۶- با توجه به عبارت زیر ، چرا « مُطَوَّقَه » از موش می خواهد که ابتدا بندهای دوستان او را ببرد ؟ مرا بدین ملامت نباید کرد که من ریاست این کبوتران تکفل کرده ام، و ایشان را از آن روی بر من حقی واجب شده است . ۷- با توجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید . خون ، شهیدان را ز آب اولی تر است مَلت عشق از همه دین ها جداست این خطا از صد صواب اولی تر است عاشقان را مَلت و مذهب خداست	
۰/۲۵	الف) مقصود شاعر از « این خطا » چیست ؟	
۰/۲۵	ب) واژه ی « مَلت » در مصراع اول بیت دوم در چه معنایی به کار رفته است ؟	
۰/۵	۸- در عبارت « روزکی چند صبر کنید تا من بر این یک مشت خاک دست کاری قدرت بنمایم ، تا شما در این آینه نقش های بوقلمون بینید .» مقصود از « آینه » و « نقش های بوقلمون » چیست ؟	
۰/۲۵	۹- در بیت : « زرین قبا، زره زن از ابر سحرگهی / کان جا چو پیک بسته قبا می فرستمت » ، « پیک بسته قبا » در چه مفهومی به کار رفته است ؟	
۵	ث) دانش های ادبی (۳ نمره) ۱- هر یک از آثار زیر از چه کسانی است ؟ الف) بخارای من ، ایل من ب) مدیر مدرسه ۲- موضوع اصلی کتاب « تاریخ بیهقی » چیست ؟ ۳- « خاقانی شروانی » به چه لقبی شهرت دارد ؟ ۴- مشخصات زیر مربوط به کدام قالب شعری است ؟ مصراع های اول و دوم و چهارم آن هم قافیه هستند و وزن آن معادل « لاجول و لاقوه الا بالله » است . الف) دوبیتی ب) چهار پاره ج) رباعی د) قطعه ۵- در بیت زیر « جناس » را بیابید و نوع آن را مشخص کنید . خوشا نماز و نیاز کسی که از سردرد به آب دیده و خون جگر طهارت کرده ۶- آرایه های شاخص بیت زیر کدام است ؟ چون گرفت آتش ز سر تا پای او سرخ شد چون آتشی اعضای او ۷- منظومه ی « ویس و رامین » در حوزه ی کدام یک از انواع ادبی جای دارد ؟ ۸- مفاهیمی چون « سیمرغ » و « دیو سپید » مربوط به کدام یک از زمینه های حماسه هستند ؟ ۹- طرح محاسبه ی عظیم عاشورا از مضامین عمده ی ادبیات است . ۱۰- کدام عنصر داستانی ، به سلسله حوادث داستان وحدت هنری می بخشد ؟ الف) لحن ب) زاویه ی دید ج) شخصیت و قهرمان د) هسته	
۰/۵	۱- هر یک از آثار زیر از چه کسانی است ؟	
۰/۲۵	۲- موضوع اصلی کتاب « تاریخ بیهقی » چیست ؟	
۰/۲۵	۳- « خاقانی شروانی » به چه لقبی شهرت دارد ؟	
۰/۲۵	۴- مشخصات زیر مربوط به کدام قالب شعری است ؟	
۰/۵	۵- در بیت زیر « جناس » را بیابید و نوع آن را مشخص کنید .	
۰/۲۵	۶- آرایه های شاخص بیت زیر کدام است ؟	
۰/۲۵	۷- منظومه ی « ویس و رامین » در حوزه ی کدام یک از انواع ادبی جای دارد ؟	
۰/۲۵	۸- مفاهیمی چون « سیمرغ » و « دیو سپید » مربوط به کدام یک از زمینه های حماسه هستند ؟	
۰/۲۵	۹- طرح محاسبه ی عظیم عاشورا از مضامین عمده ی ادبیات است .	
۰/۲۵	۱۰- کدام عنصر داستانی ، به سلسله حوادث داستان وحدت هنری می بخشد ؟	
۶	ج) شعر حفظی (۱ نمره) ابیات زیر را کامل کنید . ۱- خیمه ی انس مزن بر در این کهنه رباط ۲- خانه ی دل ما را از کرم	
۰/۵	
۰/۵	پیش از آن که این خانه	
۲۰	جمع نمره	«موفق باشید»